

สรุปผลการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ
วันพุธที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๔

โดย สำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

วันพุธที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๔ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา (เกียกกาย) ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา เป็นประธานของที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ โดยมี พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง และนายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง ผลัดเปลี่ยนกันทำหน้าที่ประธานของที่ประชุม

เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปผลการประชุมได้ ดังนี้

(๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม จำนวน ๑ เรื่อง

ประธานแจ้งเรื่องที่ไม่ปรากฏในระเบียบวาระการประชุม คือ

- เนื่องจากมีการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีการถ่ายทอดสดการประชุมผ่านทางสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา ซึ่งมีช่องสัญญาณเพียงช่องเดียว ดังนั้น ในการประชุมวุฒิสภาในวันนี้จึงมีเหตุขัดข้องที่ทำให้ไม่สามารถถ่ายทอดสดการประชุมทางสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาได้ ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๓ แต่จะมีการถ่ายทอดสดการประชุมวุฒิสภาผ่านช่องทาง Facebook ของวุฒิสภา โทรทัศน์วงจรปิด (ระบบ Internet Protocol Television : IPTV) ของวุฒิสภา และ Youtube Live การประชุมวุฒิสภาช่อง Senate Service และนอกจากนี้ยังปล่อยสัญญาณเสียงการประชุมถ่ายทอดผ่านทางระบบเสียงตามสายของวุฒิสภาด้วย

ที่ประชุมรับทราบ

(๒) รับรองรายงานการประชุม (ไม่มี)

(๓) กระทุ้งถาม (ไม่มี)

(๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว (ไม่มี)

(๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา

จำนวน ๗ เรื่อง

๕.๑ รายงานผลการปฏิบัติงานของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ (ตามมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒)

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณารายงานผลการปฏิบัติงานของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ รองเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (นางนวลจันทร์ โพธิ์ช่วย) กับคณะ ได้เข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุม

จากนั้น คณะกรรมการการกฤษฎาหมาย การยุติธรรม และการตำรวจ ซึ่งได้รับมอบหมาย จากคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาให้พิจารณาศึกษารายงานดังกล่าว โดยรองประธาน คณะอนุกรรมการการตำรวจ การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและการฟอกเงิน คนที่หนึ่ง ในคณะกรรมการการกฤษฎาหมาย การยุติธรรม และการตำรวจ (นายณรงค์ รัตนานุกูล) ได้แถลงผลการพิจารณาศึกษา ต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า สำนักงาน ป.ป.ง. ควรใช้อำนาจตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อตัดวงจรการกระทำความผิดในรูปแบบต่าง ๆ เร่งฝึกฝนเจ้าพนักงานและเจ้าหน้าที่ที่บังคับใช้กฎหมาย ให้สามารถสอบสวนคดีองค์กรอาชญากรรม และตระหนักถึงความจำเป็นในการฝึกฝนเพื่อตรวจสอบ รวบรวมพยานหลักฐาน และการฟ้องร้องบุคคลกับองค์กรอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงิน โดยผ่านธุรกรรมระหว่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีสัดส่วนคณะกรรมการซึ่งเป็นผู้แทน ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมคดีร่วมเป็นคณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการฟอกเงิน และคณะกรรมการธุรกรรมด้วยเพื่อการแก้ไขปัญหาการฟอกเงินตามความผิด มูลฐานอาชญากรรมคดีทั้งนี้ การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินขาดการบูรณาการ และการประสานงาน ในการแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพ ควรมีมาตรการเชิงรุกในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ โดยเป็นหน่วยงานหลักที่จะศึกษาอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีดังกล่าวแก่บุคลากรของสำนักงาน ป.ป.ง. และหน่วยงานต่าง ๆ โดยกำหนดมาตรการให้พนักงานซึ่งดำเนินการตรวจสอบธุรกรรมหรือทรัพย์สิน สามารถร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีอาชญากรรมฟอกเงินทุกคดีที่สามารถดำเนินการ ได้ การรายงานฐานะการเงินของสำนักงาน ป.ป.ง. เสนอให้มีรายการบัญชีของกองทุนป้องกันและปราบปราม การฟอกเงินซึ่งอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของสำนักงาน ป.ป.ง. รวมอยู่ด้วย

ภายหลังที่คณะกรรมการได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาแล้ว รองเลขาธิการสำนักงาน ป.ป.ง. (นางนวลจันทร์ โพธิ์ช่วย) ได้ตอบชี้แจงในประเด็นสำคัญ สรุปได้ว่า ประเด็นตรวจสอบองค์กรอาชญากรรม ระหว่างประเทศ ได้มีการเฝ้าระวังเกี่ยวกับการกระทำความผิดขององค์กรอาชญากรรมระหว่างประเทศ มีการบูรณาการร่วมกันระหว่างเครือข่ายการป้องกันและปราบปรามระหว่างประเทศ ซึ่งที่ผ่านมาสามารถ ยับยั้งการทำธุรกรรมการฉ้อโกงระหว่างประเทศเกิดผลสัมฤทธิ์และสอดคล้องตามมาตรฐานสากล ประเด็นองค์ประกอบของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน จะมีปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นคณะกรรมการรวมอยู่ด้วย ในส่วนภารกิจของสำนักงาน ป.ป.ส. ได้ถูกนำเข้าสู่การพิจารณาของ

คณะกรรมการ ปปง. ผ่านปลัดกระทรวงยุติธรรมอยู่แล้ว ในส่วนของการให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เป็นภารกิจของสำนักงานอยู่แล้ว ทั้งนี้ คณะกรรมการ ปปง. ได้ออกกฎระเบียบหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการอบรม ในปี ๒๕๖๓ โดยกำหนดการอบรมให้หน่วยงานต้นทาง คือ ผู้ซึ่งมีหน้าที่รายงาน สถาบันการเงินซึ่งเป็นด่านหน้าในการรับลูกค้าที่มีความเสี่ยงในการทำธุรกรรมทางการเงิน ให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติได้ตามมาตรการกำกับตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง ในส่วนของเจ้าหน้าที่สำนักงาน ปปง. ได้อบรมให้ความรู้เรื่องในเรื่องการร้องทุกข์กล่าวโทษด้วย สำหรับกองทุนการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนหน่วยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน อาทิ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ การรายงานงบการเงินจะแยกออกมาตามทุนหมุนเวียนแต่เงินงบประมาณที่ ปปง. ได้รับจัดสรรจากกองทุนได้รวมอยู่ในกรอบงบการเงินด้วย สำหรับข้อเสนอแนะอื่น ๆ สำนักงาน ปปง. ขอรับไปเพื่อปรับปรุงการทำงานของสำนักงานต่อไป

ที่ประชุมพิจารณารับทราบ

๕.๒ รายงานการรับจ่ายเงินงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ (ตามมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑)

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณารายงานการรับจ่ายเงินงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของที่ประชุมวุฒิสภา ผู้แทนจากกรมบัญชีกลางและสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ได้เข้าร่วมประชุมชี้แจงรายงานดังกล่าว โดยที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบบัญชี กรมบัญชีกลาง (นางอัญชลี ศรีอำไพ) เป็นผู้นำเสนอรายงานต่อที่ประชุม

จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้คณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ ซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาให้พิจารณาศึกษารายงานดังกล่าว แลกผลการศึกษาต่อที่ประชุม โดยประธานคณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ (พลเอก ชชาติอุดม ติตถะสิริ) ได้แลกเปลี่ยนผลการศึกษาต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า รายรับของรัฐบาลแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ รายรับจากรายได้แผ่นดิน และรายรับจากเงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล โดยรายรับประเภทรายได้แผ่นดินต่ำกว่าที่ประมาณการไว้เกือบทุกรายการ เช่น รายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งสาเหตุหลักเกิดจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ที่ส่งผลกระทบต่อสถานการณ์เศรษฐกิจโลกและภายในประเทศ ทำให้จำเป็นต้องกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลเพิ่มขึ้นซึ่งเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐและกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีตัวเลขการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลสูงกว่าที่ประมาณการ ซึ่งเป็นการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ และการกู้เงินเพื่อรองรับกรณีรายจ่ายสูงกว่ารายได้ภายใต้กรอบวงเงินของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และภายใต้กรอบวงเงินของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้สอดคล้องกับการเบิกจ่ายงบประมาณเหลือมปีสำหรับรายจ่ายตามงบประมาณ ประกอบด้วย รายจ่ายตามงบประมาณ รายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ และรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง ต่ำกว่าที่ประมาณการ ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากการที่ส่วนราชการ

ไม่สามารถปฏิบัติราชการให้เป็นไปตามแผนการปฏิบัติราชการได้ ทำให้ส่วนราชการมีงบประมาณที่ไม่ได้เบิกจ่ายและไม่สามารถกันเงินไว้เบิกเหลือมปีซึ่งเป็นงบประมาณที่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๕๕ ของพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาแผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ - ๒๕๖๘) พบว่า รัฐบาลยังคงต้องวางแผนการจัดทำงบประมาณแบบขาดดุลเพื่อรองรับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ กระทรวงการคลังจึงควรกำหนดเป้าหมายในการจัดเก็บรายได้ตามห้วงเวลาให้กับหน่วยงานจัดเก็บภาษีและติดตามการจัดเก็บเป็นรายเดือน และควรมีมาตรการในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน สำหรับกรณีหน่วยรับงบประมาณได้รับผลกระทบจากวิกฤตต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลให้มีการกันเงินไว้ เบิกเหลือมปีและงบประมาณส่วนหนึ่งพับไป หน่วยรับงบประมาณต้องให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนที่กำหนด และหลีกเลี่ยงการเปลี่ยนแปลงงบประมาณ ซึ่งจะเป็นอุปสรรคและต้องใช้ระยะเวลา อาจทำให้มีการใช้จ่ายงบประมาณไม่ทันหรือต้องมีการกันเงินไว้เบิกเหลือมปี และควรรายงานสถานภาพและปัญหาข้อขัดข้องในการดำเนินการให้กระทรวงการคลังและสำนักงานงบประมาณรับทราบ รวมทั้งกระทรวงการคลังควรเร่งรัดหน่วยรับงบประมาณให้ดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด เพื่อมิให้เป็นภาระงบประมาณในอนาคต นอกจากนี้ การรายงานการรับจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณในปีต่อไป ควรนำข้อมูลการจัดเก็บรายได้การประเมินผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ มาวิเคราะห์ และให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะต่อหน่วยรับงบประมาณ และคณะกรรมการด้วย

ภายหลังที่คณะกรรมการได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาแล้ว ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบบัญชีกรมบัญชีกลาง (นางอัญชลี ศรีอำไพ) ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ทำให้จัดเก็บรายได้ต่ำกว่าที่ประมาณการ ซึ่งกระทรวงการคลังมีการพิจารณามาตรการเพื่อมาแก้ไขปัญหาดังกล่าว เช่น การจัดหารายได้จากการเช่าที่ราชพัสดุ สำหรับรายจ่ายจริงและเงินกันไว้เบิกเหลือมปีต่ำกว่างบประมาณรายจ่าย เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงงบประมาณซึ่งเป็นการจ่ายชดเชยงบประมาณที่พับไปอันเป็นจำนวนเงินที่ขอกันไว้เบิกเหลือมปีที่ไม่สามารถเบิกจ่ายได้ ทั้งนี้ ได้ขอรับประเด็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการไปพิจารณาศึกษาและดำเนินการต่อไป

ที่ประชุมพิจารณารับทราบ

๕.๓ รายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ (ตามมาตรา ๒๒ (๘) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐)

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณารายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ของที่ประชุมวุฒิสภา ผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเข้าร่วมประชุมชี้แจงรายงานดังกล่าว โดยเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง (พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภุมมา) เป็นผู้นำเสนอรายงานต่อที่ประชุม

จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้คณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาให้พิจารณาศึกษารายงานดังกล่าว แดงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุม โดยรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง (นายกิตติ วัฒนินท์) ได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า รายงานประจำปีของปี ๒๕๖๑ ได้นำข้อสังเกต และคำแนะนำของวุฒิสภาไปดำเนินการ เช่น การกำหนดยุทธศาสตร์สำนักงานให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และมีการนำเทคโนโลยี แอปพลิเคชันมาใช้ในการประชาสัมพันธ์ และรณรงค์ก่อนการเลือกตั้ง แต่อย่างไรก็ดี คณะกรรมการได้มีข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาประสิทธิภาพของสำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้ง ดังนี้

ระยะเวลาในการเสนอรายงานผลการปฏิบัติงาน ควรเร่งเสนอรายงานต่อรัฐสภา ภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ เพื่อให้การตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะไปใช้ประโยชน์ ได้อย่างทันการณ์ เพราะเนื่องจากการพิจารณารายงานประจำปีของวุฒิสภาจะมีการส่งให้คณะกรรมการ ศึกษาแล้วหน้าจึงทำให้อาจล่าช้ากว่าสภาผู้แทนราษฎร การส่งเสริมการเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ควรสร้างเครือข่าย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปราบปรามการทุจริตเลือกตั้ง เนื่องจากยังไม่ปรากฏชัดว่า เครือข่ายนั้นจะไม่ถูกกลืนหายไปกับการทุจริต และควรให้ความสำคัญกับการคุ้มครองพยาน และการให้รางวัล แก่ผู้ชี้เบาะแสการทุจริตเลือกตั้ง หากไม่มีกฎหมายของ กกต. เอง ก็อาจนำกฎหมายของตำรวจมาปรับใช้ การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ควรให้ความสำคัญและเร่งรัด การดำเนินการกิจกรรม Big Rock ซึ่ง กกต. เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักกิจกรรมปฏิรูปที่ ๔ การส่งเสริม การพัฒนาการเมืองให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม มีข้อสังเกตว่ารายงานฉบับนี้ไม่มีส่วนของ Executive Summary ดังนั้นเพื่อเป็นการปรับปรุงควรมีทั้งภาษาอังกฤษและไทย การมีส่วนร่วมของประชาชนในระบบ ประชาธิปไตยควรส่งเสริมการทำ Primary Vote รวมทั้งเพิ่มเติมการตรวจ ติดตาม และให้คำแนะนำแก่ พรรคการเมือง เนื่องจากระบบนี้เป็นกลไกให้พรรคการเมืองฟังเสียงประชาชน โดยอาจนำกองทุนพัฒนา การเมืองในการส่งเสริม และควรส่งเสริมองค์กรภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความรู้ แก่ประชาชน เช่น สถาบันการศึกษา ซึ่งสามารถนำมาเป็นเครือข่ายต่อไป การให้ความรู้และการศึกษา แก่ประชาชน สร้างเครือข่าย ผลักดันให้มีการศึกษาและสร้างความเข้าใจในระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และสร้างอาสาสมัครเพื่อให้ความรู้และการศึกษาแก่ประชาชน อย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมการปฏิบัติงานของสำนักงาน กกต. ประจำจังหวัด ควรส่งเสริมและสนับสนุน ให้สำนักงาน กกต. ประจำจังหวัด ริเริ่มหรือดำเนินการอื่นอันอยู่ในหน้าที่ เนื่องจากปัญหาและข้อท้าทาย ของ กกต. คือ ผู้ตรวจการการเลือกตั้งประจำจังหวัด การประเมินผลภาคราชการแบบบูรณาการ ควรเร่งนำ ระบบ GES (Government Evaluation System) มาใช้เพื่อยกระดับธรรมาภิบาลตามแนวทางมาตรฐานสากล การสืบสวน ไต่สวน เรื่องร้องเรียนการเลือกตั้งท้องถิ่น ควรเร่งสืบสวน ไต่สวน หรือวินิจฉัยเรื่องร้องเรียน การเลือกตั้งท้องถิ่นให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลควรมีการแสดงรายละเอียด ของเงินสะสมเหลือจ่ายให้ชัดเจนเพื่อความโปร่งใสและตรวจสอบได้ กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ควรเน้นการจัดโครงการหรือกิจกรรมที่สร้างจิตสำนึกให้แก่นักการเมืองหรือประชาชน เพื่อพัฒนาระบบ

ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและควรแสดงรายละเอียดของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองทั้งด้านงบประมาณรวมทั้งผลการดำเนินงาน

ภายหลังที่คณะกรรมการได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า สมาชิกมีข้อห่วงกังวลเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของสำนักงาน กกต. สำหรับการเลือกตั้งครั้งต่อไป ในประเด็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งขั้นต้น (Primary vote) รวมทั้งในด้านงบประมาณในการดำเนินการจัดการเลือกตั้ง และกลไกการตรวจสอบพรรคการเมืองเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

สำนักงาน กกต. มีนโยบายหรือมาตรการเพื่อป้องกันไม่ให้นี้ของพรรคการเมืองเป็นสุญตามมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ และสอดคล้องกับการใช้จ่ายเงินงบประมาณตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ รวมถึงมีกลไกหรือวิธีการที่ทำให้การเลือกตั้งมีความบริสุทธิ์และยุติธรรมอย่างไร และมีมาตรการหรือวิธีการตรวจสอบอย่างไร เพื่อให้พรรคการเมืองต้องปฏิบัติตามนโยบายที่พรรคการเมืองได้หาเสียงไว้กับประชาชนก่อนการเลือกตั้ง

สำนักงาน กกต. ควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการในด้านที่เกี่ยวข้องกับการโฆษณาหาเสียงหรือสนับสนุนการเลือกตั้ง ไม่ว่าจะเป็นในด้านการส่งเอกสารต่าง ๆ ให้กับเจ้าบ้าน นอกจากนี้ควรมีการจัดฝึกอบรมคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งให้มีความเป็นมืออาชีพในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการนับคะแนนภายในหน่วยเลือกตั้ง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในการนับคะแนนหรือปัญหาในการใช้บัตรเวียนหรือบัตรแข็ง รวมทั้งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ควรจัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ชัดเจนเพื่อให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและควรหาวิธีการเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งมากที่สุด โดยการอำนวยความสะดวกในด้านค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปเลือกตั้งให้แก่ประชาชน อีกทั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งควรมีความเด็ดขาดในการตัดสินคดีในกรณีที่พบการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งทั้งก่อนและหลังการเลือกตั้งและควรเพิ่มจำนวนคณะกรรมการเลือกตั้งประจำเขตให้มีจำนวนมากขึ้น

หลังจากนั้น เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง (พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภุมมา) ได้ชี้แจงสรุปได้ว่า การเลือกตั้งตามกฎหมายปัจจุบันมีพัฒนาการมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการให้สินบน การคุ้มครองพยานหรือมีผู้ตรวจการเลือกตั้งในแต่ละจังหวัด ในการเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมา (อบจ. เทศบาล) มีกระบวนการในการป้องกันการทุจริตเลือกตั้งของ กกต. คือ การให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งลงไปในพื้นที่แต่ละจังหวัด เพื่อหาข้อมูลการซื้อเสียงซึ่งพบว่า มีรายงานการซื้อเสียงในพื้นที่จริง ซึ่งขณะนี้กระบวนการอยู่ระหว่างการพิจารณาของ กกต. ซึ่งมีทั้งใบแดงและใบเหลือง ในส่วนของการทำสำนวนการสอบสวนซึ่งเป็นกระบวนการตรวจสอบทางกฎหมายนั้นจะต้องกระทำอย่างระมัดระวัง โดยอาศัยพยานหลักฐานเป็นสำคัญ

การเลือกตั้งในช่วงที่ผ่านมาเป็นการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญ พรรคการเมืองใดที่มีสาขาพรรคจังหวัดเพียงสาขาเดียวก็สามารถลงสมัครรับเลือกตั้งได้ อย่างไรก็ตามหากจะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขึ้นใหม่ พรรคการเมืองจะต้องมีสาขาพรรคครบทุกจังหวัดและทุกเขตการเลือกตั้งที่ลงสมัคร

ในปี ๒๕๖๑ ที่ผ่านมามีการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง เนื่องจากเป็นข้อห้ามของ คสช. อย่างไรก็ตาม กกต. ประจำจังหวัดจะทำหน้าที่ให้ความรู้แก่ประชาชน โดยการเผยแพร่ผ่านทางจิตอาสา ลูกเสือจิตอาสา หรือการให้ความรู้แก่นักโทษในเรือนจำผ่านทางผู้คุม เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น สำหรับกองทุนพัฒนาพรรคการเมือง ปัจจุบันมีเงินทุนอยู่ประมาณ ๑,๑๐๐ ล้านบาท โดยในปี ๒๕๖๑ ไม่ได้มีการจัดสรรให้แก่พรรคการเมืองแต่อย่างใดเนื่องจาก คสช. ห้ามดำเนินกิจกรรมทางการเมือง สำหรับเกณฑ์ในการจัดสรรเงินกองทุนพัฒนาพรรคการเมืองให้แก่พรรคการเมือง จะพิจารณาจากเงินค่าบำรุงของพรรคการเมือง คะแนนเสียงที่ได้ของแต่ละพรรคการเมือง จำนวนสาขาของพรรคการเมือง เป็นต้น โดยพรรคการเมืองจะต้องแจ้งโครงการกิจกรรมที่จะดำเนินการมายัง กกต. โดยกิจกรรมดังกล่าวจะต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนพัฒนาทางการเมือง และจะต้องรายงานผลให้ กกต. ทราบ หากพรรคการเมืองดำเนินการไปโดยไม่ถูกต้องจะต้องถูกเรียกเงินดังกล่าวคืน สำหรับเงินทุนหมุนเวียนของ กกต. ไม่สามารถนำมาจัดสรรหรืออุดหนุนให้แก่พรรคการเมืองได้เนื่องจากไม่มีกฎหมายให้อำนาจไว้

สำหรับหนี้สงสัยจะสูญ เป็นหนี้ที่พรรคการเมืองถูกฟ้องร้องทางแพ่งและถูกยุบพรรคเงินที่ฟ้องร้องทางแพ่งนี้จะถูกกันไว้ในบัญชีของกองทุนว่าเป็นหนี้สงสัยจะสูญ งบประมาณที่ใช้สำหรับการดำเนินโครงการต่างๆ ของ กกต. ในปี ๒๕๖๑ ที่มีการใช้จ่ายไปไม่ถึงร้อยละ ๕๐ เนื่องจากในปีดังกล่าวเป็นช่วงของการเตรียมความพร้อมในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งเป็นช่วงที่กฎหมายมีการเปลี่ยนแปลง ประกอบกับ คสช. ห้ามมิให้ดำเนินกิจกรรมใด ๆ ทางการเมือง ส่วนงบประมาณที่เหลือประมาณ ๒๑๙ ล้านบาท ได้นำไปดำเนินการตั้งไว้เป็นงบประมาณของปี ๒๕๖๒ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นกับงบประมาณปี ๒๕๖๑ ในส่วนงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๖๑ สำนักงาน กกต. ได้รับทั้งสิ้น ๒,๒๖๔ ล้านบาท ใช้จ่าย ๒,๓๓๘ ล้านบาท ซึ่งในแต่ละปีงบประมาณที่ได้รับจะไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายของสำนักงาน

สำหรับการกำหนดนโยบายการหาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองจะต้องมีความรับผิดชอบต่อนโยบายที่ตนได้หาเสียงไว้หรือไม่นั้น หากเป็นนโยบายในลักษณะที่เป็นการหลอกลวงจะต้องถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย แต่ถ้าไม่ใช่เป็นการหลอกลวงนโยบายของแต่ละพรรคจะทำได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของประชาชนว่านโยบายดังกล่าวจะสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงหรือไม่

ที่ประชุมพิจารณารับทราบ

๕.๔ รายงานผลการเตรียมความพร้อมในการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ (ตามมาตรา ๓๐ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒)

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณารายงานผลการเตรียมความพร้อมในการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ ของที่ประชุมวุฒิสภา รองเลขาธิการ กสทช. (พลอากาศโท ดร. ธนพันธ์ุ หรัยเจริญ) กับคณะ ได้เข้าร่วมประชุมชี้แจง ต่อที่ประชุมวุฒิสภา

จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้คณะกรรมการการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการโทรคมนาคม ซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา ให้พิจารณาศึกษารายงานดังกล่าว แลส่งผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุม โดยผู้แทนคณะกรรมการ (นายสมชาย เสียงหลาย) ได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า คณะกรรมการ ได้ดำเนินการติดตามและเร่งรัดการตราพระราชกฤษฎีกา ตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ มาโดยตลอด และขณะนี้ ผู้แทน กสทช. ได้แถลงแล้วว่าร่างพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว อยู่ระหว่างการนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย แล้ว และ กสทช. ได้ดำเนินการจัดทำร่างกฎหมายลำดับรองเสร็จเรียบร้อยแล้ว พร้อมนำประกาศในราชกิจจานุเบกษาด้วยแล้ว ทั้งนี้ คณะกรรมการมีความเห็นเพิ่มเติมต่อรายงานดังกล่าว ในประเด็นเรื่องการโอนใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ กสทช. ควรต้องพิจารณาให้รอบคอบ ถึงมาตรการเพื่อป้องกันการผูกขาดการถือครองคลื่นความถี่จำนวนมาก ซึ่งอาจเกิดจากการโอนใบอนุญาต ให้ใช้คลื่นความถี่จากผู้ประกอบกิจการรายเล็กที่ไม่สามารถแข่งขันได้ไปสู่ผู้ให้บริการรายใหญ่ ทำให้เกิด ภาวะล้มเหลวของตลาด (Market Failure) การแข่งขันที่ไม่มีประสิทธิภาพ (Inefficient Market) และส่งผล ให้ผู้บริโภคได้ความเดือดร้อน และมีค่าใช้จ่ายในการใช้บริการตามที่คุณครอบครองคลื่นต้องการได้ ทั้งนี้ กสทช. ควรกำหนดหลักเกณฑ์การป้องกันการหลอมรวม ควบรวมหรือการครองสิทธิข้ามสื่อ และหลักเกณฑ์เพื่อให้ผู้ถือครองคลื่นที่เป็นผู้ประกอบการรายเล็กสามารถแข่งขันได้ ในประเด็นเรื่องวิธีการ อนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่แบบอื่นนอกเหนือจากการประมูล กสทช. ควรมีการศึกษาวิธีการต่าง ๆ ประกอบกับ การศึกษากรณีศึกษาของประเทศอื่น และควรกำหนดมาตรการที่เหมาะสมสำหรับการบริหารจัดการ คลื่นความถี่นอกเหนือจากการประมูล และการป้องกันการรบกวนคลื่นความถี่ นอกจากนี้ ควรจัดให้มีมาตรการที่สร้างความมั่นใจให้กับผู้ใช้บริการและผู้ประกอบการว่า กสทช. จะรักษามาตรฐานและลักษณะ ที่พึงประสงค์ในด้านเทคนิคเพื่อประโยชน์ในการใช้คลื่น ในส่วนประเด็นเรื่องหลักเกณฑ์การขออนุญาต ประกอบกิจการเพิ่มเติมบนคลื่นความถี่ที่ได้รับอนุญาตไปแล้ว กสทช. ควรต้องคำนึงถึงปัจจัยหลาย ๆ อย่างให้รอบด้าน รวมทั้งควรต้องมีเป้าหมาย และหลักการที่ชัดเจนที่มากกว่าการเก็บค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้น และควรต้องให้ความสำคัญกับผลประโยชน์ของสังคมและประเทศชาติโดยรวมเป็นหลัก และควรคำนึงถึง

เป้าหมายอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ด้วย อาทิ การส่งเสริมผู้ด้อยโอกาสให้สามารถเข้าถึงบริการสื่อสารต่าง ๆ นอกจากนี้ กสทช. ควรให้ความสำคัญกับแผนการปฏิรูปประเทศในด้านสื่อและให้การสนับสนุนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ รวมทั้งส่งเสริมให้ครอบครัวผู้ประกอบวิสาหกิจชุมชน ในส่วนการปรับปรุงให้มีการหลอมรวมเทคโนโลยีด้านการสื่อสารและการโทรคมนาคมนั้น กสทช. ควรให้ความสำคัญกับการขยายการบริการโทรคมนาคมให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ นอกจากนี้ ควรให้บริการที่ไม่เป็นภาระแก่ผู้บริโภค และควรบริหารคลื่นความถี่เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม อีกทั้ง กสทช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรร่วมกันป้องกันการหลอกลวงหรือฉ้อโกงประชาชนจากการใช้และบริหารจัดการคลื่นความถี่ โดยการใช้เงินกองทุนของ กสทช. เพื่อส่งเสริมให้เกิดการรู้เท่าทันสื่อ ตลอดจน กสทช. ควรจัดทำหรือออกข้อกำหนดที่เป็นลดการใช้ดุลพินิจและจัดทำรายละเอียดประกอบภายใต้หลักธรรมาภิบาล

ภายหลังจากที่คณะกรรมการได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายเกี่ยวกับรายงานผลการเตรียมความพร้อมในการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ โดยสมาชิกวุฒิสภาได้สอบถามเกี่ยวกับการประมวลการจัดสรรคลื่นความถี่ที่ผ่านมาที่มีเงินที่ได้รับจากการประมวลเท่าไร และ กสทช. ดำเนินการจัดสรรอย่างไร ทั้งนี้ จากสถานการณ์โควิด กสทช. ได้ให้การช่วยเหลือประชาชนอย่างไร นอกจากนี้ เน้นประชากรครอบคลุมทั่วประเทศหรือไม่ รวมทั้งการเรียกคืนความถี่และชดเชยเงินให้กับผู้ประมวลคลื่นความถี่ได้นั้น มีหลักเกณฑ์อย่างไร

จากนั้น รองเลขาธิการ กสทช. (พลอากาศโท ดร. ธนพันธุ์ หรัยเจริญ) ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า จากผลของการดำเนินการติดตามและเร่งรัดของคณะกรรมการทำให้ กสทช. สามารถดำเนินการตราพระราชกฤษฎีกาได้ภายในเวลาที่กำหนด ในประเด็นข้อสังเกตเกี่ยวกับเนื้อหาของกฎหมายลำดับรอง จะรับไปดำเนินการเพื่อไม่ให้เกิดการผูกขาดหรือกีดกันผู้ประกอบการรายเล็ก ในประเด็นเรื่องวิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่แบบอื่นนอกเหนือจากการประมูล จะพยายามศึกษาวิธีการและแนวทางจากต่างประเทศ นอกจากนี้ ในประเด็นการหลอมรวมคลื่นนั้น จะระมัดระวังและป้องกันไม่ให้เกิดคลื่นรบกวนเป็นกรณีพิเศษ ในประเด็นเรื่องหลักเกณฑ์การขออนุญาตประกอบกิจการเพิ่มเติมบนคลื่นความถี่ที่ได้รับอนุญาตแล้ว จะดำเนินการให้มีมาตรการอื่น ๆ เพิ่มเติมและจะให้ความสำคัญกับการดำเนินการควบคู่กับนโยบายรัฐบาล นอกจากนี้ สำนักงาน กสทช. จะรับประเด็นการใช้คลื่นความถี่เพื่อป้องกัน Fake New และการลดการใช้ดุลพินิจไปดำเนินการต่อไป ในส่วนประเด็นการประมวลคลื่นความถี่นั้น เงินได้จากการประมูลจะถูกจัดสรรเป็น ๒ ส่วน โดยร้อยละ ๑๕ จัดสรรให้กับกองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และส่วนที่เหลือจะนำเข้าสู่รัฐทั้งหมด ทั้งนี้ในส่วนการช่วยเหลือสังคมจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิดได้ทำการช่วยเหลือในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจการสื่อสาร เช่น การสนับสนุนอุปกรณ์ไอทีให้กับโรงพยาบาลสนาม การสนับสนุนชิมให้กับนักศึกษาในการเรียนออนไลน์ นอกจากนี้ ในประเด็นการเรียกคืนคลื่นความถี่จากการประมวลคลื่นความถี่ที่วิบัติเพื่อให้นำไปประมวลคลื่นโทรคมนาคม (5G)

และการชดเชยเงินให้กับผู้ประมุขนั้น เป็นการดำเนินการตามคำสั่งของหัวหน้า คสช. ทั้งนี้ ได้มีการนำเงินที่ได้จากการประมูล 5G บางส่วนมาชดเชยให้กับผู้ให้บริการทีวีดิจิทัล ในส่วนประเด็นโครงการเน็ตประชารัฐ จะส่งเอกสารเพิ่มเติมให้กับคณะกรรมการกิจการเทคโนโลยีสารสนเทศฯ และสมาชิกผู้ตั้งคำถามต่อไป

ที่ประชุมพิจารณารับทราบ

๕.๕ รายงานตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ประจำปี ๒๕๖๒ (ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐)

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณารายงานตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ประจำปี ๒๕๖๒ ของที่ประชุมวุฒิสภา รองอธิบดีกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (นางสาวสุนีย์ ศรีสง่าตระกูลเลิศ) กับคณะ ได้เข้าร่วมประชุมชี้แจงรายงานดังกล่าวต่อที่ประชุม

จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้คณะกรรมการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาให้พิจารณาศึกษารายงานดังกล่าว โดยประธานคณะกรรมการ (นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์) รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง (นางเพ็ญพักตร์ ศรีทอง) ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ (นางผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ) กรรมการ (นางประยูร เหล่าสายเชื้อ) และเลขาธิการคณะกรรมการ (นางทัศนียา ยวงนันท) ได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า สถานการณ์เกี่ยวกับผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พบว่า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะเมื่อเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ยิ่งทำให้เกิดความรุนแรงเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน โดยพบสาเหตุมาจากระยะเวลาที่ต้องอาศัยอยู่กับผู้กระทำความรุนแรงมีเพิ่มมากขึ้น เกิดความเครียดสะสมในครอบครัว เกิดการเว้นระยะห่างทางสังคมทำให้ต้องแยกจากญาติ พี่น้อง เพื่อน คนรู้จัก และผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรง เข้าไม่ถึงการช่วยเหลือเมื่อถูกละเมิด ซึ่งสิ่งเหล่านี้ถูกวิเคราะห์ว่าเป็นจุดเริ่มต้นปัญหาความรุนแรงในครอบครัว อีกทั้งยังพบว่ามีข้อมูลการกระทำความรุนแรงที่ตกหล่นและไม่ได้ถูกเก็บรวบรวมไว้ในระบบฐานข้อมูลของหน่วยงาน ซึ่งเปรียบเสมือน “เสียงร้องที่ไม่มีใครได้ยิน” หรือผู้ที่ตกอยู่ใต้ภูเขาน้ำแข็ง เนื่องจากผู้ถูกกระทำความรุนแรงส่วนหนึ่งเกิดความเกรงกลัวหรือความละอายจนไม่กล้าแจ้งความหรือเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ทำให้หน่วยงานภาครัฐไม่ได้รับทราบข้อมูลดังกล่าว ส่งผลให้การจัดการปัญหาความรุนแรงยังไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร ในการนี้ คณะกรรมการจึงนำเสนอแนวทางการป้องกันปัญหาความรุนแรงในครอบครัว กล่าวคือ (๑) ส่งเสริมให้มิสซันย์ให้คำปรึกษาแก่ครอบครัวในชุมชน (๒) ใช้กลไก

ระดับชุมชนและท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อกระตุ้นให้คนในชุมชนไม่นิ่งเฉย และส่งเสริมให้รู้ถึงโทษและวิธีการจัดการแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัวระดับชุมชนได้ (๓) ให้สภาเด็กและเยาวชนเป็นพลังขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ (๔) พัฒนาระบบการแจ้งเหตุให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เช่น ศูนย์ช่วยเหลือสังคม สายด่วน ๑๓๐๐ นอกจากนี้ ควรเร่งประชาสัมพันธ์ข้อมูลและช่องทางการให้ความช่วยเหลือให้คนทั่วไปทราบ (๕) นำโปรแกรมมายซิส (MySis) ปัญญาประดิษฐ์ซึ่งทำหน้าที่รับฟังให้คำปรึกษา และช่วยเหลือเหยื่อ หรือผู้ประสบความรุนแรงในครอบครัว มาใช้งานผ่านเฟซบุ๊กแมสเซนเจอร์ ชื่อว่า “My sis bot” (๖) สถานศึกษาควรมีส่วนร่วมในการให้ความรู้และช่วยเหลือผู้ถูกกระทำ ความรุนแรง (๗) อบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเพื่อให้กระบวนการช่วยเหลือเยียวยาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (๘) พัฒนาระบบฐานข้อมูล โดยจัดตั้งศูนย์ข้อมูลกลาง (๙) บำบัดรักษาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากความรุนแรงให้สามารถกลับเข้าสู่สังคมได้ (๑๐) รมรณรงค์ให้ครอบครัวและสังคมตระหนักถึงพิษภัยที่ส่งผลกระทบต่อครอบครัว และก่อให้เกิดการกระทำ ความรุนแรงในครอบครัว และ (๑๑) เพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการช่วยเหลือ แจ้งข้อมูล หรือเบาะแส เกี่ยวกับการกระทำ ความรุนแรง นอกจากนี้ คณะกรรมการฯ ขอเสนอแนวทางการช่วยเหลือเยียวยาผู้ถูกกระทำ ความรุนแรงในครอบครัว โดยการดำเนินงานของศูนย์พึ่งได้ กระทรวงสาธารณสุข หรือ One Stop Crisis Center (OSCC) ซึ่งถือเป็นกลไกในการประสาน แก้ไข ช่วยเหลือ และป้องกัน เด็กและสตรีที่ประสบปัญหาความรุนแรงในครอบครัว โดยมีทีมสหวิชาชีพให้การช่วยเหลือตามกรอบของกฎหมาย ทั้งนี้ นอกจากการกำหนดแนวทางการป้องกันปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งดำเนินการควบคู่ไปกับการช่วยเหลือเยียวยาผู้ถูกกระทำ ความรุนแรงในครอบครัวโดยศูนย์พึ่งได้ (OSCC) ข้างต้นแล้ว ควรมีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของชุมชนและสังคม ทั้งนี้ เพื่อให้ทุกภาคส่วนร่วมกันขับเคลื่อนงานเพื่อแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัวอย่างมีประสิทธิภาพ

ภายหลังที่คณะกรรมการฯ ได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า (๑) ควรกำหนดคำจำกัดความ คำว่า “เด็กที่ถูกทำร้าย” เป็น ๔ กรณี พร้อมทั้งแสดงสถิติข้อมูลที่เกี่ยวข้อง กล่าวคือ กรณีที่หนึ่ง การทำร้ายจนถึงแก่ชีวิต กรณีที่สอง ความผิดทางเพศต่อเด็ก กรณีที่สาม การทำร้ายทางอารมณ์ และกรณีที่สี่ การทอดทิ้งเด็ก (๒) ควรแสดงข้อมูลวิธีการประเมินและสาเหตุของการกระทำ ความรุนแรงให้ชัดเจนและครอบคลุม (๓) ควรมีการติดตามผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาและกำหนดแนวทางการจัดการกับผู้กระทำ ความรุนแรง (๔) ควรแสดงรายละเอียดข้อมูลทั้งสาเหตุและผลกระทบของความรุนแรงที่เกิดขึ้น ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ อาทิ การทำแท้ง (มีสถิติเพิ่มขึ้นหรือไม่ เพียงใด เมื่อพิจารณาตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา ฉบับที่ ๒๘ พ.ศ. ๒๕๖๔ แก้ไขเพิ่มเติมความผิดฐานทำแท้ง) (๕) ควรบูรณาการข้อมูลร่วมกับหน่วยงานหรือเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและกว้างขวาง และกำหนดรูปแบบการจัดทำข้อมูลในลักษณะที่ใกล้เคียงกัน เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ พร้อมทั้งผลักดันการดำเนินโครงการคลังข้อมูลสารสนเทศด้านครอบครัวแห่งชาติ (Family Big Data) ให้สำเร็จเป็นรูปธรรม ตลอดจนเพิ่มเติมเครือข่ายข้อมูลจากสำนักงานอัยการสูงสุด และสำนักงานศาลยุติธรรม (๖) ควรเร่งประชาสัมพันธ์และปรับแผนการดำเนินงานของศูนย์ช่วยเหลือสังคม สายด่วน ๑๓๐๐ (Hotline) เพื่อประโยชน์ในการติดต่อและให้ความช่วยเหลือผู้ถูกระทำความรุนแรงในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ตลอดจนกำหนดมาตรการพิเศษเพื่อให้ความช่วยเหลือกลุ่มแม่เลี้ยงเดี่ยวหรือกลุ่มสตรีตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ เช่น บ้านพักฉุกเฉิน เมื่อได้รับการติดต่อประสานงานจากศูนย์ช่วยเหลือสังคมดังกล่าว (๗) ควรมีการนำเสนอกรณีศึกษา รวมทั้งมีการติดตามเพื่อให้ความช่วยเหลือ และแสดงข้อมูลสถิติ สาเหตุ และแนวทางการแก้ไข (๘) ควรให้ความสำคัญ ไม่เพิกเฉย และให้ความช่วยเหลือต่อกลุ่มคนที่เปรียบเสมือน “เสียงร้องที่ไม่มีใครได้ยิน” (๙) ควรมีการประเมินผลสัมฤทธิ์และปัญหาหรืออุปสรรคจากการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ ปี ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ พร้อมทั้งแผนการดำเนินการในปี ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙ (๑๐) ควรกำหนดมาตรการเชิงรุกเพื่อป้องกัน ฝ้าระวัง และให้ความช่วยเหลือผู้ถูกระทำความรุนแรง ตลอดจนให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว ทั้งนี้ อาจบูรณาการร่วมกับกระทรวงสาธารณสุขผ่านอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เพื่อให้เข้าถึงประชาชนอย่างแท้จริง (๑๑) ควรมีการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง โดยมีข้อสังเกตว่าเนื่องจากมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัวดังกล่าว ได้บัญญัติอัตราโทษไว้เพียงจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๖,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และถือเป็นความผิดอันยอมความได้ กรณีเช่นนี้นี้จึงเป็นเหตุให้เกิดการกระทำผิดซ้ำ ฉะนั้น จึงควรทบทวนว่ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด ในการเพิ่มอัตราโทษหรือกำหนดให้เป็นคดีที่ไม่อาจยอมความได้ และ (๑๒) การดำเนินการภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติมีความเหมาะสม แต่ควรดำเนินการให้เกิดความชัดเจนและเป็นรูปธรรม

รองอธิบดีกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (นางสาวสุนีย์ ศรีสง่าตระกูลเลิศ) ได้ตอบชี้แจงต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า (๑) กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวจะได้ดำเนินการปรับรูปแบบรายงาน โดยเพิ่มเติมกรณีศึกษาและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง (๒) ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณสำหรับโครงการคลังข้อมูลสารสนเทศด้านครอบครัวแห่งชาติ (Family Big Data) อย่างไรก็ตาม ยังคงมีการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการเชื่อมโยงข้อมูลเครือข่ายกับกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสำนักงานอัยการสูงสุด (๓) มีการดำเนินการร่วมกับเครือข่ายชุมชนและเครือข่ายที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เช่น ร่วมกับสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทยในการให้คำปรึกษากับผู้ประสบปัญหาในสถานการณ์

การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Talk with Teen เพื่อนที่ไว้ใจ) ทั้งนี้ พบว่าสถานการณ์ดังกล่าวทำให้มีสถิติความรุนแรงเพิ่มขึ้น กรณีดังกล่าวได้บูรณาการร่วมกับเครือข่ายอื่น อาทิ NGO เพื่อให้ความช่วยเหลือแล้ว (๔) พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ อยู่ระหว่างการประเมินผลสัมฤทธิ์เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง (๕) แผนการดำเนินงานของศูนย์ช่วยเหลือสังคม สายด่วน ๑๓๐๐ ได้กำหนดแนวปฏิบัติเพื่อให้ความช่วยเหลือภายใน ๒๔ ชั่วโมง อนึ่ง สำหรับการประชาสัมพันธ์ศูนย์ช่วยเหลือสังคม สายด่วน ๑๓๐๐ ตลอดจนข้อเสนอแนะในประเด็นอื่น ๆ กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ขอรับไว้เพื่อประกอบการพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้อง ส่วนประเด็นข้อซักถามเกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามยุทธศาสตร์ ปี ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ และแผนการดำเนินการสำหรับปี ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙ นั้น จะได้ตอบชี้แจงเป็นหนังสือในโอกาสต่อไป

ที่ประชุมพิจารณารับทราบ

๕.๖ รายงานผลการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ในการปราบปรามยาเสพติด ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ และ พ.ศ. ๒๕๖๒ (ตามมาตรา ๑๔ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙)

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณารายงานผลการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ในการปราบปรามยาเสพติด ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ และ พ.ศ. ๒๕๖๒ รองเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (พันตำรวจโท ไพศิษฐ์ สังคหะพงศ์) กับคณะ ได้เข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุม

จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้คณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรม และการตำรวจ ซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาให้พิจารณาศึกษา รายงานดังกล่าว แลดูผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุม โดยรองประธานคณะกรรมการการตำรวจ การแก้ไขปัญหายาเสพติดและการฟอกเงิน คนที่หนึ่ง ในคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรม และการตำรวจ (นายณรงค์ รัตนานุกุล) ได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า ตามที่ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดว่าด้วยการแต่งตั้งการปฏิบัติหน้าที่และการกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ต้องรายงานให้เลขาธิการ ป.ป.ส. ทราบภายใน ๑๕ วัน เมื่อมีการใช้อำนาจตามมาตรา ๑๔ ในเรื่อง ๑) กรณีตรวจพบว่ามีกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานประกอบการ.๒) การใช้อำนาจในการปฏิบัติกรต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๔ (๑) - (๗) ได้แก่ ตรวจค้นเคหสถาน บุคคล ยานพาหนะ จับกุมบุคคลที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ยึด อาวุธ ยาเสพติด มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือส่งบัญชีเอกสาร หรือวัตถุใด ๆ ๓) การตรวจหรือทดสอบบุคคลเพื่อหาสารเสพติดในร่างกาย ๔) การขอให้บุคคลใดช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ๕) การขออนุมัติให้เจ้าพนักงานได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสาร ๖) การควบคุมตัวผู้ถูกจับกุมเอาไว้เพื่อการสอบสวนขยายผล ซึ่งจากการพิจารณาในรายงานปี ๒๕๖๑ และปี ๒๕๖๒ พบว่า

มีเพียงรายงานการใช้อำนาจตามข้อ ๓) เท่านั้น ส่วนข้ออื่นไม่มีการรายงาน ซึ่งไม่ทราบว่าไม่มีการใช้อำนาจจริงหรือมีการใช้อำนาจแล้วแต่ไม่มีการรายงานมายังเลขาธิการ ป.ป.ส. ควรปรับปรุงรายงานโดยแสดงผลการใช้อำนาจให้ครบทุกข้อ ไม่ว่าจะมีการดำเนินการหรือไม่ ผลการปฏิบัติงานเป็นอย่างไร รวมถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ควรมีรายละเอียดที่ชัดเจน เช่น หน่วยงานใดไม่ให้ความร่วมมือ อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันร่องรอยทางการเงิน และร่องรอยการสื่อสารมีส่วนสำคัญมากในการสืบสวนปราบปรามยาเสพติดมีเจ้าหน้าที่ด้านปราบปรามยาเสพติดหลายหน่วยงานขอข้อมูลไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่ไม่ได้รับความร่วมมือซึ่งอาจเกิดจากความไม่เข้าใจในภารกิจของสำนักงาน ป.ป.ส. จึงต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของ ป.ป.ส. ของหน่วยงานที่มีกฎหมายรองรับเพื่อความมั่นใจได้ว่าข้อมูลหรือเอกสารนั้น จะนำไปใช้ประโยชน์ในเรื่องยาเสพติด นอกจากนี้ ควรพิจารณาเกี่ยวกับนิยามของคำว่า “ผู้ค้ายาเสพติดรายสำคัญ” เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องกับการปราบปรามยาเสพติดเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน

ภายหลังที่คณะกรรมการได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า ปัญหาของแพร์ระบาดของยาเสพติดในประเทศ ส่วนหนึ่งมีที่มาจากแหล่งผลิตซึ่งอยู่นอกประเทศตามตะเข็บชายแดน เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. มีการดำเนินการอย่างไร บุคลากรเพียงพอหรือไม่ การพิจารณาแต่งตั้งเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ซึ่งตั้งจากหน่วยงานอื่น ๆ ควรดำเนินการอย่างรวดเร็วและสอดคล้องกับการบริหารกำลังพลของหน่วยงานอื่น ๆ ด้วย ในขณะนี้ รัฐสภาให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด และร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งอยู่ระหว่างประกาศใช้เป็นกฎหมาย จึงหวังว่าจะสามารถจัดการปัญหายาเสพติดได้ดียิ่งขึ้น ส่งผลให้การจับกุมผู้กระทำความผิดในคดียาเสพติดลดน้อยลงได้ มีการกำหนดแนวทางชัดเจนว่าผู้ถูกจับกุมคดียาเสพติดควรทำอย่างไร เช่น หากเป็นผู้เสพเพียงเล็กน้อยอาจนำไปรักษาฟื้นฟู หากเป็นผู้ค้ารายใหญ่ต้องถูกจับกุม จะทำให้ลดปัญหาคนล้นคุกได้ อย่างไรก็ตาม ในการปฏิบัติงานได้มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการป้องกันปัญหาที่เกิดจากยาเสพติดบ้างหรือไม่ หากมีการดำเนินการควรรายงานทั้งด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดควบคู่กันไป

จากนั้น รองเลขาธิการสำนักงาน ป.ป.ส. (พันตำรวจโท ไพศิษฐ์ สังคหะพงศ์) ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า ในการรายงานการใช้อำนาจของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ที่ไม่ครบถ้วนตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ ขอรับไปประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ซึ่งเมื่อร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับยาเสพติดประกาศใช้ จะเกิดความครบถ้วนมากขึ้น เนื่องจากในกฎหมายได้กำหนดอย่างชัดเจนว่าต้องรายงานเกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง อีกทั้งกฎหมายยังกำหนดไว้อย่างชัดเจนกรณีผู้เสพ และผู้ค้า จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพิจารณาความผิดและบทลงโทษ ในปัจจุบันการจัดการปัญหาการลักลอบนำเข้ายาเสพติด ป.ป.ส. ได้ร่วมมือกับหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศ ในการสกัดกั้นสารตั้งต้นบริเวณชายแดน เพื่อลดการผลิตอย่างได้ผล สำหรับปัญหาการร่วมมือของหน่วยงานที่ขอข้อมูล มีแนวทางจะชี้แจงทำความเข้าใจ เพื่อให้เข้าใจในอำนาจหน้าที่ของการปฏิบัติงานปราบปรามยาเสพติดมากขึ้น ในส่วนของ

คำนิยาม “ผู้ค้ายาเสพติด” ป.ป.ส. จะได้หารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่วนการแต่งตั้งเจ้าพนักงานหลังจากที่กฎหมายประกาศใช้จะได้ดำเนินการกำหนดมาตรการในการคัดกรองผู้จะได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. โดยให้หน่วยงานต้นสังกัดเป็นผู้ตรวจสอบประวัติในเบื้องต้น และ ป.ป.ส. จะได้คัดเลือกต่อไป สำหรับข้อเสนอแนะอื่น ๆ สำนักงาน ป.ป.ส. ขอรับไปเพื่อปรับปรุงการจัดทำรายงานในโอกาสต่อไป

ที่ประชุมพิจารณารับทราบ

๕.๗ รายงานประจำปี ๒๕๖๓ ของกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ (ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. ๒๕๕๘)

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณารายงานประจำปี ๒๕๖๓ ของกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ของที่ประชุมวุฒิสภา ผู้แทนจากสำนักงานกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ เข้าร่วมประชุมชี้แจงรายงานดังกล่าว โดยผู้จัดการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ (นายธนกร ศรีสุกใส) เป็นผู้นำเสนอรายงานต่อที่ประชุม

จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้คณะกรรมการวิชาการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม ซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาให้พิจารณาศึกษารายงานดังกล่าว แลกผลการศึกษาต่อที่ประชุม โดยประธานคณะอนุกรรมการด้านศิลปะและวัฒนธรรม (นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์) ได้แลกเปลี่ยนผลการศึกษาต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า ในรายงานประจำปีฉบับนี้ไม่ปรากฏผลการดำเนินงานหรือความก้าวหน้าตามแผนยุทธศาสตร์กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ซึ่งหากมีการรายงานผลในแต่ละปีตามตัวชี้วัดจะเป็นประโยชน์ในการทบทวนความก้าวหน้าว่าบรรลุตัวชี้วัดใด ตลอดจนกองทุนควรทบทวนกระบวนการสนับสนุนโครงการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างไรบ้าง เป็นธรรม เปิดโอกาสให้ผู้ขอรับทุนได้มีส่วนในการนำเสนอและชี้แจงเหตุผลในการขอรับทุนโดยให้คำแนะนำแนวทางและวิธีปฏิบัติในการขอรับทุนเพื่อความสะดวกรวดเร็วต่อการพิจารณาและนำไปใช้ประโยชน์ อีกทั้งควรทบทวนนิยามของ “สื่อ” และ “สื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์” ของกองทุนในมิติของสื่อศิลปะและวัฒนธรรมด้วย และควรสนับสนุนทุนสำหรับการผลิต พัฒนา และเผยแพร่สื่อด้านศาสนา ด้านคุณธรรมและจริยธรรมให้มากขึ้น โดยส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ขนบธรรมเนียม และมีการเปิดพื้นที่สาธารณะเช่น ตลาดวัฒนธรรมหรือเวทีวัฒนธรรม เพื่อให้เยาวชนได้มีโอกาสแสดงความสามารถด้านศิลปวัฒนธรรม สร้างความภาคภูมิใจในตนเอง นอกจากนี้ ประเด็นการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมในส่วนการใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม โดยพิจารณาโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ คณะกรรมาธิการมีข้อเสนอแนะในโครงการต่าง ๆ คือ (๑) โครงการพัฒนาการผลิตและเผยแพร่สื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ควรผลักดันงบประมาณสนับสนุนการขับเคลื่อนสื่อที่มีเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์กับสังคม สะท้อนค่านิยมที่เหมาะสม (๒) โครงการส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ในการพัฒนาสื่อ และนิเวศสื่อที่ปลอดภัยและสร้างสรรค์ ควรมีระบบประเมินผลที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม (๓) โครงการส่งเสริมและพัฒนาช่องทางเพื่อสื่อสารกับสังคมให้เกิดการรับรู้และมีส่วนร่วม

ของประชาชน และภาคีเครือข่ายควรมีระบบประเมินผลที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม (๔) โครงการสื่อสารเสริมสร้างสังคมคุณธรรมอย่างยั่งยืนในยุค Thailand ๔.๐ “MORAL Digital Team” ควรเน้นผลกระทบที่เกิดจากการใช้สื่อเผยแพร่ให้มากยิ่งขึ้น มีเนื้อหาสาระที่สนุก สร้างสรรค์ และแฝงแง่คิด เพื่อดึงดูดคนในทุกช่วงวัย และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับรู้แนวทางของการดำเนินการให้แพร่หลายยิ่งขึ้น

ภายหลังจากที่คณะกรรมการได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า ปัจจุบันมีการเผยแพร่ข่าวปลอม (Fake News) ทำให้ประชาชนเกิดความสับสน เข้าใจข้อเท็จจริงคลาดเคลื่อน จนนำไปสู่ความขัดแย้งและด้วยสื่อโซเชียล ทำให้ทุกคนที่มีอุปกรณ์สื่อสารสามารถเป็นสื่อได้ทั้งหมด รวมทั้งสื่อหลักบางค่ายอาจเสนอข่าวสารโดยใช้ความรู้สึกส่วนตัว ไม่ได้ให้ข้อเท็จจริงกับประชาชนอย่างครบถ้วน กองทุนจะมีแนวทางในการดำเนินการในประเด็นนี้อย่างไร หรือมีการติดตามเฝ้าระวังการเผยแพร่ข่าวประเภทนี้หรือการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนซึ่งเป็นสื่อหลักหรือไม่ รวมถึงกองทุนมีแนวทางอย่างไรเกี่ยวกับข่าวบิดเบือนในสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ที่เป็นการด้อยค่าวัคซีนต่าง ๆ การให้ความรู้ทางการรักษาที่ไม่ถูกต้อง ทั้งนี้ กองทุนควรมีเวทีกลางในการให้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง หากมีการเผยแพร่ข่าวสารที่บิดเบือนจากคู่ขัดแย้งแต่ละฝ่าย โดยแสดงเป็นข้อเท็จจริงให้ประชาชนทั่วไปได้ทราบและเข้าถึงได้นอกจากนี้ เมื่อพิจารณารายงานประจำปี ๒๕๖๓ ในส่วนรายงานบัญชี พบว่า มีการตั้งงบประมาณค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่เพิ่มขึ้น ทำให้เป็นภาระผูกพันของหน่วยงานหรือไม่ และต้องตั้งงบดังกล่าวเพราะเหตุใดตลอดจนการจัดทำรายงานและการเผยแพร่ผ่านหน้าเว็บไซต์ของกองทุน มิได้มีรายละเอียดของผู้รับทุนว่าผู้รับทุนนำเงินไปผลิตชิ้นงานใด มีลักษณะเป็นสื่อที่น่าสนใจหรือไม่ และเมื่อเผยแพร่ไปแล้วมีผู้รับชมจำนวนเท่าใด รวมทั้งสร้างผลกระทบต่อประชาชนและสังคมอย่างไร จึงเสนอแนะว่าในรายงานประจำปี ๒๕๖๔ จะมีรายละเอียดในประเด็นดังกล่าวเพิ่มเติม และควรพัฒนาและสร้างสรรค์สื่อให้มีลักษณะที่น่าสนใจ สร้างชื่อเสียงได้ และส่งผลกระทบต่อสังคมในวงกว้างได้

หลังจากนั้น ผู้จัดการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ (นายธนกร ศรีสุกใส) ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า กรณีการเผยแพร่ข่าวปลอม (Fake News) ทำให้ประชาชนเกิดความสับสน และมีสื่อหลักบางค่ายเสนอข่าวสารโดยไม่เป็นไปตามจรรยาบรรณของสื่อมวลชนที่ดี กองทุนได้มีการเชิญสื่อมวลชนโดยเฉพาะสื่อหลักที่เกี่ยวข้องมาร่วมพูดคุยถึงสาเหตุการนำเสนอข่าวสารไม่ครบถ้วนหรือการนำเสนอข่าวโดยใช้อารมณ์มากกว่าข้อเท็จจริง จากการพูดคุยได้ทราบว่า ทางสื่อมวลชนเข้าใจในความห่วงใยของกองทุนดี แต่เนื่องจากการนำเสนอดังกล่าวเป็นประโยชน์และสร้างกำไรในการประกอบธุรกิจจึงอาจทำให้ดำเนินการไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ซึ่งเรื่องนี้ทางกองทุนได้หารือเบื้องต้นกับคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ซึ่งเป็นการกำกับการทำงานของสื่อหลัก ว่าอาจจะเสนอแนวทางให้แต่ละช่องมีรายการเสนอข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่น่าเชื่อถือได้เพิ่มขึ้น และเนื่องจากในปัจจุบันทุกคนสามารถเป็นสื่อได้ จึงทำให้เกิดการเผยแพร่ข่าวสารที่บิดเบือนอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะข่าวสารเรื่องโควิด ซึ่งกองทุนก็พยายามในการสื่อสารข้อเท็จจริงและเร่งประชาสัมพันธ์ให้ทันกับข่าวปลอมที่ออกมา รวมทั้งมีหน่วยเฝ้าระวังข่าวปลอมที่ออกมาแต่ละวันว่ามีจำนวนเท่าใด ส่วนกรณีการตั้งงบประมาณค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่เพิ่มขึ้น กองทุนต้องดำเนินการ

เนื่องจากข้อบังคับของกองทุนที่เพิ่งออกมาเมื่อปี ๒๕๖๓ กำหนดให้ตั้งงบประมาณในส่วนนี้ไว้ โดยสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้ให้เกณฑ์ว่าหน่วยงานจะต้องสำรองเงินในส่วนนี้ไว้ร้อยละ ๑๓.๕ ของเงินเดือนบุคลากรในหน่วยงาน ส่วนปัญหาเรื่องรายละเอียดของผู้รับทุนและปัญหาอื่น ๆ ตามที่มีการตั้งข้อสังเกตนั้น หน่วยงานจะรีบไปปรับปรุงและดำเนินการในการจัดทำรายงานในปีถัดไป

ที่ประชุมพิจารณารับทราบ

จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้สั่งเลื่อนการพิจารณาระเบียบวาระที่ยังเหลืออยู่ไปพิจารณาในคราวประชุมถัดไป

เลิกประชุมเวลา ๑๘.๒๕ นาฬิกา
